

Kuz, T. (2017). Derzhavne rehuliuвання innovatsiinoho rozvytku mashynobudivnykh pidpriemstv v umovakh suspilnoi nestabilnosti [State regulation of innovative development of machine-building enterprises under unstable social conditions]. *Socio-Economic Problems and the State*. 17 (2), 74-83.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СУСПІЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Тетяна Кузь

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
вул. Руська, 56, м. Тернопіль, 46001, Україна
e-mail: tanyasam1981@gmail.com
здобувач, кафедра економічної кібернетики
Науковий керівник – Малюта Л. Я., к.е.н., доцент

Article history:

Received: September, 2017
1st Revision: October, 2017
Accepted: November, 2017

JEL classification:
O38

UDC:
338.24

Abstract: У статті наведено основні чинники інноваційного розвитку машинобудівних підприємств України, які підтверджують необхідність державного регулювання цих процесів. Відзначено, що загальна суть державного регулювання інноваційного розвитку полягає в цілеспрямованому впливі органів державного управління на економічні інтереси інститутів інноваційної сфери. Визначено принципи державного регулювання інноваційного розвитку в нових умовах господарювання. Виділено, що основним принципом державного регулювання інноваційного розвитку є забезпечення єдності стратегічного й поточного державного регулювання інноваційної політики. Зазначено, що метою стратегічного державного регулювання є збереження економічного та соціального стратегічного курсу нашої держави, який закладається до програми реалізації реформ та національних, цільових, комплексних програм. Визначено дві основні функції держави, які реалізуються державними органами влади через організаційно-правове забезпечення - стимулювання та регулювання. Виявлено ризики для вітчизняних машинобудівних підприємств, якщо буде випереджаючий вихід з кризи машинобудівної промисловості в розвинених країнах та зміни в кращу сторону, якщо розвиток машинобудування буде випереджаючий в нашій державі. Окрім того, зазначено низку важливих кроків на шляху формування рамкових умов реалізації загально-економічних реформ та подальших модернізованих зрушень, які, незважаючи на складні економічні умови, вдалося здійснити спільними зусиллями виконавчої та законодавчої гілок влади.

Keywords: Інноваційний розвиток, інноваційна політика, машинобудівна галузь, державне регулювання.

Кузь Т. Державне регулювання інноваційного розвитку машинобудівних підприємств в умовах суспільної нестабільності [Електронний ресурс] / Тетяна Кузь // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2017. — Вип. 2 (17). — С.74-83. — Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2017/17ktiun.pdf>.

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

1. Постановка проблеми.

Починаючи з 2014 року незалежна Україна переживає найскладніші випробування. Ситуація, на сьогоднішній день, характеризується не просто проявами системної кризи, а перед нашою державою постали такі серйозні іспити, аналогів яких не було за всі попередні роки незалежності України. Наша держава стала об'єктом ворожої агресії з боку держави, яка жодного разу в Стратегії національної безпеки України та військовій доктрині не розглядалась як така, з якою Україна може вести військові дії. Російська агресія завдає Україні безпрецедентних гуманітарних і соціальних втрат і спричиняє серйозні деструктивні процеси, в т.ч. руйнацію інфраструктури на території бойових дій, дезорганізацію усталених виробничих зв'язків і критично важливих постачань ресурсів, часткову втрату зовнішніх ринків та експортного потенціалу. Наша держава зазнала територіальних втрат, постала перед загрозою економічного колапсу і втрати державності.

Відтоді економічна ситуація характеризується подальшим занепадом, економіка нашої держави перебуває в стадії глибокої кризи. Серед основних чинників, що обумовлюють економічні тенденції у 2017 році є: низький зовнішній та внутрішній попит унаслідок гальмування економічного зростання; зниження купівельної спроможності населення внаслідок зменшення реальних доходів; ускладнення відносин з основними торговельними партнерами та відтік інвестицій. Взаємодія цих показників за відсутності належних заходів стабілізації ситуації призводить до підсилення процесів занепаду економіки нашої держави.

Разом з тим, відбулась часткова переорієнтація нашої держави з російських ринків на європейські – насамперед у частині експорту окремих продуктів машинобудівної галузі, що значною мірою зумовлено підписанням Угоди про асоціацію України з ЄС і наданням з боку ЄС односторонніх преференцій доступу України до ринку ЄС. Ефективно використати потенціал девальвації національної валюти для нарощування експорту та досягнення позитивного сальдо за поточним рахунком платіжного балансу (що необхідно для відновлення зовнішньої рівноваги) Україна не змогла через втрату контролю над частиною території, де розташовані величезні комплекси машинобудівних підприємств, які є часткою експортного потенціалу нашої держави. До відома, питома вага Донецької та Луганської областей у валовому внутрішньому продукті України складала в середньому 15-16 %, вони приносили державі приблизно 23 % поступлень валюти. Одночасно, дуже серйозними ризиками є втрата ринків на пострадянському просторі. За останні роки експорт з України в РФ складав від 15 до 19 млрд. дол. США. Особливо, це було актуально для машинобудівної галузі. В окремі періоди експорт вітчизняної машинобудівної продукції доходив до 40 %. А особливо транспортне машинобудування, питома вага експорту в РФ складала 60-70 %.

Відповідно в такій ситуації необхідно робити рішучі кроки для зміни ситуації, створювати відповідні умови, у тому числі лобювати інтереси наших експортерів на світових ринках, більш активно формувати споживчий попит на внутрішньому ринку, знайти нові ринки збуту. Адже нові ринки – це конкуренція. Адже ж, зрозуміло, що коли в Європі вартість кредитних ресурсів 2-3 % річних, а в нашій державі перевищує 30 %, і, відповідно, це один з основних показників, за яких і ускладнюється конкуренція.

Згідно Угоди про асоціацію з ЄС вітчизняні стандарти виробництва та якості продукції мають бути гармонізовані з європейськими у досить стислі терміни, що вимагатиме значних обсягів капіталовкладень у галузь, залучення інвестицій у модернізацію вітчизняного машинобудування з огляду на перспективи розвитку промисловості.

Роль інноваційної політики держави зростає під час технологічних криз, при переході до нового технологічного укладу, можна сказати, за крайньої необхідності у державній підтримці базових інновацій у стратегічних галузях національної економіки.

В функції нашої держави входить створення такого інституційного середовища, яке зможе забезпечити належне фінансування організаційних структур, що генерують інновації, надають фінансову підтримку інноваторам у машинобудівній галузі, що є стратегічно важливою умовою для економічної безпеки та конкурентоспроможності національної економіки.

Всі ці та інші обставини обумовлюють актуальність розгляду даної проблематики.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Багато вітчизняних та зарубіжних науковців вивчали і розглядали в літературних джерелах проблеми державного регулювання інноваційних процесів у сфері економіки, серед яких: Александрова В. П., Андрощук Г. О., Бажал Ю. М., Безчасний Л. К., Богиня Д. П., Бодров В. Г., Бойко Є. І., Бузні А. М., Бузько І. Р., Василик О. Д., Володін С. А., Геець В. М., Гаман М. В., Гончар В. М., Долішня М. М., Захарченко В. І., Єрмошенко М. М., Казаков В. В., Кириленко О. П., Кун Т., Мазіна М. М., Микитюк П. П., Малицький Б. А., Маменко О. М., Нельсон Р., Панасик Б. Я., Поліщук Н. В., Портер М., Рибалко Т. С., Россоха В. В., Сахал Д., Семіноженко В. П., Скиба Г. Г., Солла П., Уайт П., Федоренко І. А., Федулова Л. І., Черваньов Д. М., Черемисина С. Г., Чумаченко М. Г., Шаповалова Л. А., Швець І. Б., Шумпетер Й., Янг Е. та ін. [1-8].

3. Постановка завдання.

Визначити основні чинники інноваційного розвитку машинобудівних підприємств України, які підтверджують необхідність державного регулювання цих процесів. Виявити ризики для вітчизняних машинобудівних підприємств, якщо буде випереджаючий вихід з кризи машинобудівної промисловості в розвинених країнах та зміни в кращу сторону, якщо розвиток машинобудування буде випереджаючий в нашій державі.

4. Виклад основного матеріалу.

За значенням інноваційного індексу, який враховує рівень науково-технічного та інноваційного розвитку, Україна належить до тих країн світу, що наздоганяють. Наша держава після розпаду СРСР мала значну матеріально-технічну та наукову базу, проте внаслідок некоректної політики уряду втратила одні з найважливіших конкурентних переваг. Тому на сьогоднішній день результат інноваційного розвитку залежить не стільки від ресурсів, а від знань, навичок, умінь, які використовуються у практичній діяльності.

Враховуючи це, основними чинниками інноваційного розвитку машинобудівних підприємств України, які визначають необхідність державного регулювання є:

- слаборозвинутий ринок капіталу;
- пасивність приватного сектору стосовно інвестування інновацій;
- зв'язок технологічного старіння та деградації з депресією виробництва та інфляцією витрат у процесі розвитку стагфляції;
- низький попит на наукомістку продукцію;
- дефіцит реальних інвестицій у фінансуванні нововведень;

- капіталомісткий характер більшості необхідних для виробничої модернізації високих технологій за недостатньої потужності накопичення приватних капіталів;
- вимоги технологічної конкурентоспроможності виробництв з боку міжнародних ринків.

Державна інноваційна політика сформувалася наприкінці 1960-х – на початку 1970-х років. Сам термін "інноваційна політика" уперше був використаний у доповіді Charpie, підготовленій Міністерством торгівлі США в 1967 р. під назвою "Технологічні нововведення: управління та умови здійснення". До основних складових інноваційної політики держави можна віднести: законодавче забезпечення; формування й підтримка розвитку інноваційної інфраструктури; прогнозування й планування інноваційного розвитку; захист інтелектуальної власності; підтримка розвитку науки та освіти; пільгове оподаткування підприємств, що здійснюють інноваційну діяльність; державна фінансова підтримка науково-дослідної діяльності та інноваційної господарської діяльності; формування сприятливого організаційного середовища. При цьому найважливішою складовою є система фінансування інноваційної діяльності [5].

До інструментів підтримки інноваційної діяльності відносяться також державні гарантії, виробництва та використання високотехнологічної продукції, заходи державного протекціонізму стосовно розробки. Крім того, органи влади можуть забезпечувати створення заставних фондів для стимулювання інвестицій, пайову участь державного капіталу у створенні інноваційної інфраструктури та реалізувати інноваційні проекти у межах державно-приватного партнерства.

Так як держава виступає головним суб'єктом інноваційної діяльності [8, с. 312], то вона формує законодавство, яке визначає правові, економічні та організаційні умови інноваційної та науково-технологічної діяльності, а також регулює відносини між підприємствами машинобудівної галузі. Відповідно, це створює певні умови для зростання інноваційної активності та науково-технічного потенціалу країни, визначає пріоритети інноваційної діяльності, регулює систему фінансово-кредитних відносин та податкових інструментів.

На сьогоднішній день в Україні діє 14 законів, більше 50 підзаконних актів, виданих Кабінетом Міністрів України, а також понад 100 правових актів відомчого характеру [6, с. 281]. Одночасно розробляються нові закони проти порушення авторських прав іноземних виробників програмного забезпечення, проти піратства в галузі виробництва багатьох видів технічно складної продукції, стимулювання інноваційної діяльності, вдосконалення науково-технічних розробок.

До початку 80-х років ХХ ст. вважалося, що для успішного розвитку національної інноваційної системи достатньо направити науковий та інформаційний потенціал у виробництво через стимулювання процесу фундаментальних та прикладних досліджень. Тому, на той час, роль держави обмежувалася в основному стадією наукових досліджень і розробок. На зміну розрізненним діям, які сприяли проведенню наукових досліджень у деяких сферах або технічному переоснащенні окремих галузей, прийшла спеціально організована, цілеспрямована інноваційна політика як частина державного регулювання економіки.

Проте, його функціонування є досить неефективним, не зважаючи на розроблений в організаційно-правовому відношенні механізм державного регулювання інноваційної діяльності в Україні. Про це свідчить стан інноваційної діяльності як на рівні вітчизняної економіки, так і на рівні окремих галузей, регіонів та підприємств [2, с. 46].

Загальна суть державного регулювання інноваційного розвитку полягає в цілеспрямованому впливі органів державного управління на економічні інтереси інститутів інноваційної сфери. Звідси ефективність державного управління може бути досягнута за умови, коли заходи впливу будуть співставними з власними цілями об'єкта регулювання та в кінцевому підсумку призведуть до реалізації певних управлінських рішень в процесі інноваційного розвитку [3, с. 474].

Згідно чинного законодавства України основними принципами державного регулювання інноваційного розвитку є:

- визначення державних пріоритетів інноваційного розвитку;
- формування нормативно-правової бази у сфері інноваційної діяльності;
- створення умов для збереження, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу;
- забезпечення взаємодії науки, освіти, виробництва, фінансово-кредитної сфери у розвитку інноваційної діяльності;
- ефективне використання ринкових механізмів для сприяння інноваційного розвитку, підтримка підприємництва у науково-виробничій сфері;
- здійснення заходів на підтримку міжнародної науково-технологічної кооперації, трансферу технологій, захисту вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок;
- фінансова підтримка, здійснення сприятливої кредитної, податкової митної політики у сфері інноваційної діяльності;
- сприяння розвитку інноваційної інфраструктури;
- інформаційне забезпечення;
- підготовка кадрів у сфері інноваційної діяльності [4].

Основним принципом державного регулювання інноваційного розвитку є забезпечення єдності стратегічного й поточного державного регулювання інноваційної політики. Метою стратегічного державного регулювання є збереження економічного та соціального стратегічного курсу нашої держави, який закладається до програми реалізації реформ та національних, цільових, комплексних програм. Відповідно, з цією метою складається та контролюється перелік ресурсів, які мають стратегічно важливе значення. Основною метою поточне державне регулювання є забезпечення реалізації стратегічного курсу в умовах конкретної економічної й політичної ситуації. Оперативне поточне державне регулювання базується та узгоджується з податковою, емісійною, кредитною, бюджетною, соціальною політиками. У межах поточного регулювання уряд України формує державний бюджет та визначає основні напрями інноваційної політики [4].

Наша держава стимулює процес нововведення різними методами. З одного боку, стримує чинники, вплив яких має негативний характер [1, с. 68], з іншого – вона сприяє розвитку факторів, які позитивно впливають на інноваційну стратегію тих чи інших машинобудівних підприємств. Тому, можна визначити дві основні функції держави, які реалізуються державними органами влади через організаційно-правове забезпечення інноваційної сфери (табл. 1):

- регулювання;
- стимулювання.

В умовах активізації глобальних процесів у світовій економіці більшість розвинених країн вважає за необхідність застосувати системний підхід до формування та реалізації державної інноваційної політики.

Історично першою формою освоєння державних асигнувань на наукові дослідження і розробки є пряме державне фінансування, на основі якого реалізується діяльність державних лабораторій та науково - дослідних інститутів.

Таблиця 1. Функції держави щодо організаційно – правового забезпечення інноваційної діяльності машинобудівних підприємств

Стимулювання	<ul style="list-style-type: none"> - підтримка науки і освіти; - кадрове забезпечення інновацій; - дотації для підвищення кваліфікації персоналу; - фінансова підтримка; - державні замовлення; - пільги при придбанні та впровадженні нових технологій; - інституційне забезпечення інноваційних процесів; - підвищення суспільного статусу інноваційної діяльності; - прискорена амортизація під час проведення технологічного переоснащення; - використання «м'якого стимулювання» машинобудівних підприємств тощо
Регулювання	<ul style="list-style-type: none"> - план розвитку економіки в цілому та машинобудування зокрема; - регулювання соціальної спрямованості інновацій; - митна політика; - регулювання міжнародних аспектів інноваційних процесів; - бюджетна політика; - контроль за використанням коштів тощо

Держави розвинених країн світу беруть на себе фінансування від 1/5 до половини національних витрат на розвиток науки. Вони вкладають фінанси в найбільш вартісні фундаментальні дослідження, дають можливість підприємницькому сектору зосередити свої зусилля на прикладних дослідженнях і розробках, які швидко окупаються. Активно фінансується наукова діяльність як у державних установах, так і в секторі приватного бізнесу. Разом з тим, обсяги державних витрат у розвинених країнах на дослідження і розробки за останній період, постійно зростають.

Якщо державні асигнування реалізуються за їх межами, наприклад, в ВНЗ, в лабораторіях промислових підприємств чи некомерційних установах, то фінансування здійснюється на основі контрактної системи та субсидій. А якщо держава одночасно є і виконавцем досліджень, і джерелом фінансування коштів, то останні здійснюються на основі прямого державного фінансування у наукових інститутах та лабораторіях.

5. Висновки та пропозиції.

Тому на сьогоднішній день існує нагальна потреба у формуванні державної політики щодо: підвищення потенціалу машинобудівної галузі у стратегії імпортозаміщення шляхом захисту вітчизняного ринку машинобудівної продукції від нерівноправної конкуренції та неякісного імпорту, стимулювання технологічного імпорту, обмеження припливу застарілих технологій; зміцнення інноваційного і науково-технологічного потенціалу галузі, зосередження фінансових та інтелектуальних ресурсів на сучасних напрямках інновацій, забезпечення фінансово-кредитної підтримки розвитку внутрішнього виробництва і збуту продукції машинобудівної промисловості, удосконалення законодавчого і нормативно-правового забезпечення підтримки розвитку машинобудування.

Адже, якщо буде випереджаючий вихід з кризи машинобудівної промисловості в розвинених країнах, то це посилить наступні ризики для вітчизняних машинобудівних підприємств, а саме:

- витіснення вітчизняних виробників машинобудівної промисловості з внутрішнього ринку та скорочення їхньої частки на світових ринках через нездатність швидко адаптуватись до змін світової кон'юнктури;

- нарощування негативного сальдо зовнішньої торгівлі товарами;
- зростання імпорту в Україну більш конкурентоспроможної машинобудівної продукції через відновлення споживчого попиту з боку реального сектору і домогосподарств за умов стабілізації фінансової системи та покращення кредитування;
- збільшення науково-технологічного відставання виробництва на підприємствах вітчизняного машинобудування від світових лідерів.

Якщо розвиток машинобудівної промисловості буде випереджаючий в нашій державі, то це сприятиме:

- досягненню позитивного синергетичного ефекту в супутніх галузях промисловості (гірничо-видобувній, чорній та кольоровій металургії) через збільшення споживання їхньої продукції;
- зростанню частки товарів з високою доданою вартістю у загальному експорті товарів, зменшенню негативного сальдо зовнішньої торгівлі товарами;
- створенню замкнених виробничих циклів, побудованих на коопераційних зв'язках між українськими підприємствами;
- розвитку внутрішнього ринку збуту промислових і споживчих товарів власного виробництва;
- загальному пожвавленню виробничої активності, що призведе до збільшення прибутків підприємств, які можуть бути спрямовані на технічне переозброєння та модернізацію виробництв;
- створенню додаткових робочих місць у машинобудівній і супутніх галузях.[4]

У 2015 р., незважаючи на складні економічні умови, спільними зусиллями виконавчої та законодавчої гілок влади вдалося здійснити низку важливих кроків на шляху формування рамкових умов реалізації загальноекономічних реформ та подальших модернізованих зрушень.

Серед них найбільш відчутними для роботи реального сектору стали [7]

- активізація державної підтримки українського експорту шляхом започаткування Робочої групи з питань доступу українських товарів до ринків держав – членів ЄС в рамках роботи новоутвореної Ради з просування експорту при Мінекономрозвитку;
- скасування обов'язкової сертифікації;
- гармонізація національних стандартів з європейськими (прийняття у 2015 р. 4833 національних стандартів, з яких 2651 гармонізовані з європейськими та міжнародними, у т.ч. 1459 – гармонізовані відповідно до директив);
- посилення правового захисту бізнесу шляхом утворення Ради бізнес-омбудсмена;
- удосконалення системи підготовки робітничих кадрів шляхом розроблення 78 державних стандартів професійно-технічної освіти з конкретних робітничих професій, що користуються попитом на ринку праці, а також утворення 84 навчально-практичних центрів інноваційних технологій;
- спрощення порядку відкриття та ведення бізнесу [7].

Отже, важливим напрямом державної політики щодо інноваційного розвитку є вирішення системної проблеми галузі та забезпечення потреб машинобудівного комплексу та промисловості в цілому в сучасному обладнанні, фінансовій підтримці, висококваліфікованих кадрах, а також динамічному розвитку машинобудування в довготривалій перспективі, забезпечення стійкості позитивних економічних результатів та створення передумов для подальшого економічного зростання України та модернізації економіки держави загалом.

Author details (in Russian)**Государственное регулирование инновационного развития машиностроительных предприятий в условиях общественной нестабильности**

Татьяна Кузь

Тернопольский национальный технический университет имени Ивана Пулюя

ул. Русская, 56, г. Тернополь, 46001, Украина

e-mail: tanyasam1981@gmail.com

соискатель, кафедра экономической кибернетики.

Научный руководитель – Малюта Л. Я., к.э.н., доцент

Аннотация. В статье приведены основные факторы инновационного развития машиностроительных предприятий Украины, которые определяют необходимость государственного регулирования. Кроме того, отмечено, что общая суть государственного регулирования инновационного развития заключается в целенаправленном воздействии органов государственного управления на экономические интересы институтов инновационной сферы. Также определены принципы государственного регулирования инновационного развития. Выделено, что основным принципом государственного регулирования инновационного развития является обеспечение единства стратегического и текущего государственного регулирования инновационной политики. Указано, что целью стратегического государственного регулирования является сохранение экономического и социального стратегического курса нашего государства, который закладывается в программу реализации реформ и национальных, целевых, комплексных программ. Также в статье определены две основные функции государства, которые реализуются государственными органами власти через организационно-правовое обеспечение инновационной сферы: стимулирование и регулирование. Определены риски для отечественных машиностроительных предприятий, если есть опережающий выход из кризиса машиностроительной промышленности в развитых странах и изменения в лучшую сторону, если развитие машиностроения будет опережающим в нашем государстве. Кроме того, отмечено ряд важных шагов на пути формирования рамочных условий реализации общеэкономических реформ и дальнейших модернизированных сдвигов, которые, несмотря на сложные экономические условия, удалось осуществить совместными усилиями исполнительной и законодательной ветвей власти.

Ключевые слова: Инновационное развитие, инновационная политика, машиностроительная отрасль, государственное регулирование.

Author details (in English)**State regulation of innovative development of machine-building enterprises under unstable social conditions**

Tetyana Kuz

Ternopil Ivan Puluja National Technical University

56 Ruska str., 46001 Ternopil, Ukraine

e-mail: tanyasam1981@gmail.com

PhD student, Department of Economic Cybernetics

Supervisor – Ph.D., Assoc. Prof., Maliuta, L.

Abstract. The article presents the main factors of innovation development of Ukrainian machine-building enterprises which prove the necessity of state regulation. It was noted that the general essence of state regulation of innovation development lies in the purposeful influence of state administration bodies on the economic interests of institutes of innovation sphere. The principles of state regulation of innovation development are also defined. It is

emphasized that the main principle of state regulation of innovation development is to provide the unity of strategic and current state regulation of innovation policy. It is noted that the purpose of strategic state regulation is to keep to the economic and social strategy of our state, which is laid down in the program of realization of reforms and national, target, integrated programs. Two main state functions were determined, which are implemented by state authorities through the organizational and legal support of the innovation sphere: encouragement and regulation. The risks for machine-building enterprises of Ukraine have been identified, in case if the outbreak of the crisis of the machine-building industry in developed countries and a change for the better, if the development of machine-building will be ahead of our country. In addition, a number of important steps have been taken to create the determined conditions for the implementation of general economic reforms and further modernized shifts, which, despite difficult economic conditions, have been achieved through mutual efforts of the executive and legislative branches of the government.

Key words: Innovation development, innovation policy, machine building industry, state regulation.

Appendix A. Supplementary material

Supplementary data associated with this article can be found, in the online version, at <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2017/17ktiusn.pdf>

Funding

The authors received no direct funding for this research.

Citation information

Kuz, T. (2017). Derzhavne rehuliuвання innovatsiinoho rozvytku mashynobudivnykh pidpriemstv v umovakh suspilnoi nestabilnosti [State regulation of innovative development of machine-building enterprises under unstable social conditions]. *Socio-Economic Problems and the State*. 17 (2), 74-83. <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2017/17ktiusn.pdf>

Використана література:

1. Гаман М. В. Державне регулювання інноваційного розвитку України / М. В. Гаман. – К.: Вид-во НАДУ, 2005. – 388 с.
2. Єрмошенко М. М. Проблеми державного регулювання інноваційного розвитку підприємств і шляхи їх розв'язання / М. М. Єрмошенко // Актуальні Проблеми Економіки. – 2010. – № 3(105). – С. 125-129.
3. Інноваційний розвиток економіки: модель, система управління, державна політика: [моногр.] / [Л. І. Федулова, В. П. Александрова, Ю. М. Бажал, М. С. Данько]. – К.: Основа, 2005. – 549 с.
4. Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник / За ред. П. П. Микитюка. – Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. – 224 с.
5. Казаков В. В. Организационно-финансовый механизм формирования и реализации инновационной политики экономических систем капитала [Електронний ресурс]. – Режим доступу: 4.09.2017: <https://cyberleninka.ru/article/v/organizatsionno-finansovyy-mehanizm-formirovaniya-i-realizatsii-innovatsionnoy-politiki-ekonomicheskikh-sistem>.
6. Мазіна М. М., Профатілова О. О. Інноваційні процеси в Україні: очікування та перспективи. Тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції „Управління інноваційним процесом в Україні: проблеми, перспективи, ризики”. – Львів: Видавництво Національного університету „Львівська політехніка”, 2010. – С. 281-282.
7. Моніторинг прогресу реформ, звіт за 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://reforms.in.ua/sites/default/files/upload/broshura_a4_ukr.pdf.

8. Поліщук Н. В. Державна підтримка активізації інноваційної діяльності суб'єктів підприємництва / Н. В. Поліщук // Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. – 2009. – Вип. 2. – С. 310-317.

References

1. Hamann, M. V. (2005) *Derzhavne rehuljuvannja innovacijnogho rozvytku Ukrainy* [State regulation of innovation development of Ukraine]. Kyiv: Publishing house NADU. (in Ukrainian).
2. Jermoshenko, M. M. (2010) Problemy derzhavnogho rehuljuvannja innovacijnogho rozvytku pidpryjemstv i shljakhy jikh rozv`jazannja Ukrainy [Problems of state regulation of innovative development of enterprises and ways of their solution]. Current Issues of Economics. Vol. 3, no 105, pp. 125-129.
3. Fedulova, L. I., Aleksandrova, V. P., Bazhal, Y. M. & Dan'ko, M. S. (2005) *Innovacijnyj rozvytok ekonomiky: modelj, systema upravlinnja, derzhavna polityka* [Innovative economic development: model, management system, state policy]. Kyiv: Osnova. (in Ukrainian).
4. Nikitiuk, P. P. (2015) *Innovacijnyj rozvytok pidpryjemstva* [Innovative development of the enterprise]. Ternopil: "Printer Inform".(in Ukrainian).
5. Kazakov, V. V. (2012) Organizatsionno-finansovyj mekhanizm formirovaniya i realizatsii innovatsionnoj politiki ekonomicheskikh sistem kapitala [Organizational-financial mechanism of formation and realization of innovative policy of economic systems of the capital] (electronic resource). - Available at: <https://cyberleninka.ru/article/v/organizatsionno-finansovyj-mekhanizm-formirovaniya-i-realizatsii-innovatsionnoj-politiki-ekonomicheskikh-sistem> (accessed 4 September 2017).
6. Mazina, M. M. & Profatilova, O. O. (2010). Innovacijni procesy v Ukraini: ochikuvannja ta perspektyvy [Innovacijni procesy v Ukraini: ochikuvannja ta perspektyvy Innovation processes in Ukraine: expectations and prospects]. Proceedings of the III Mizhnarodnoji naukovo-praktyčnoji konferenciji „Upravlinnja innovacijnym procesom v Ukraini: problemy, perspektyvy, ryzyky. Ljviv: Vydavnytvo Nacionaljnogho universytetu „Ljvivs'jka politekhnikha” pp. 281-282.
7. Monitoryng prohresu reform, zvit za 2015 r.(2015) [Monitoring progress of reforms, report for 2015] (Electronic resource). - Available at: http://reforms.in.ua/sites/default/files/upload/broshura_a4_ukr (accessed 1 September 2017).
8. Polishhuk, N. V. (2009) Derzhavna pidtrymka aktyvizaciji innovacijnoji dijalnosti sub`ektiv pidpryjemnytva [State support for activation of innovation activity of entrepreneurs] Scientific Herald of Chernivtsi Trade-Economic Institute of KNTEU. vol.2, pp. 310-317.

© 2017 Socio-Economic Problems and the State. All rights reserved.
 This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.
 You are free to:
 Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.
 The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.
 Under the following terms:
 Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.
 You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
 No additional restrictions
 You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Socio-Economic Problems and the State (ISSN: 2223-3822) is published by Academy of Social Management (ASM) and Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University (TNTU), Ukraine, Europe.

Publishing with SEPS ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication
- High visibility and discoverability via the SEPS website
- Rapid publication
- Guaranteed legacy preservation of your article
- Discounts and waivers for authors in developing regions

Submit your manuscript to a SEPS journal at <http://sepd.tntu.edu.ua>

